

KHO:n ratkaisu vakuutuspalveluista, joissa arvonlisäverolaki direktiiviä edullisempi

18.1.2007

Korkeimman hallinto-oikeuden 10.1.2007 antamassa ratkaisussa vakuutuskorvausten ratkaisu- ja laskentapalvelut katsottiin arvonlisäverolain perusteella verottomiksi. Merkitystä ei ollut sillä, että Euroopan yhteisön arvonlisäverodirektiivit eivät tunne vastaavaa verottomuutta.

KHO:n käsittelemä asia

KHO:n ratkaisussa 10.1.2007 T 18 käsiteltävänä olleessa tapauksessa palveluntuottaja myi vakuutustoimintaan liittyviä ratkaisu-, laskenta- ja päätöspalveluja vakuutusyhtiölle. Palveluntuottaja mm. otti kantaa vahinkoasiakirjoissa olevien vahinkolaskelmien oikeellisuuteen tai laati itse vahinkolaskelmat. Palveluntuottaja antoi tarvittaessa myös lausunnon siitä, oliko vakuutuksenottajaa pidettävä vahingon aiheuttajana.

Arvonlisäverolain laaja vakuutustoiminnan verottomuus

Arvonlisäverolaissa on määritelty vakuutuspalvelujen ja niiden välityksen lisäksi tiettyjä verottomana vakuutustoimintana pidettäviä ns. vakuutusteknisiä palveluja. Näitä ovat mm. vakuutushakemusten käsittely, vakuutuksen voimassaoloaikana välittömästi vakuutuksen hoitoon liittyvät palvelut, vakuutustaloudelliset palvelut, eläkkeitä ja vakuutuskorvauksia koskevat ratkaisu-, laskenta- ja päätöspalvelut sekä vakuutustoimintaan liittyvät vahingontarkastuspalvelut.

Euroopan yhteisöjen kuudennessa arvonlisäverodirektiivissä, samoin kuin 1.1.2007 voimaan tulleessa uudistetussa arvonlisäverodirektiivissä verottomuus on rajattu vakuutus- ja jälleenvakuutustoimintaan sekä niihin liittyviin vakuutuksenvälittäjien ja vakuutusasiamiehen palveluihin.

Direktiiviin ei voida vedota verovelvollisen vahingoksi, joten palvelu oli veroton

Tapauksen aikaisemmassa käsittelyvaiheessa Helsingin hallinto-oikeus oli katsonut kuudennen arvonlisäverodirektiivin ja sitä koskevan yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisujen perusteella, että kyseessä ei olisi arvonlisäverolaissa tarkoitettu veroton palvelu.

Sen sijaan KHO katsoi, että arvonlisäverolain ns. vakuutusteknisiä palveluja koskeva verottomuus on ulotettu direktiivissä säädettyä verottomuutta laajemmalle. KHO totesi myös, että yhteisön oikeuden mukaan verovelvollisella on oikeus vedota suoraan direktiivin jäsenvaltiota velvoittavaan säännökseen, jonka kanssa kansallisen lain verovelvolliselle epäedullisempi säännös on ristiriidassa. Sitä vastoin jäsenvaltiolla ei ole oikeutta vedota direktiivin säännökseen silloin, kun kansallinen laki on verovelvolliselle edullisempi. Direktiivin tulkintavaikutusta voidaan pääsääntöisesti soveltaa tilanteessa, jossa kansallisessa laissa on samaa asiaa koskeva vastaava säännös kuin direktiivissä.

Kun kansallinen laki poikkesi direktiivistä verovelvollisen eduksi, ei direktiivin säännökset tai yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö tullut sovellettavaksi, vaan ratkaisu perustui yksinomaan kansallisen lain tulkintaan.

Päätöksen merkitys

KHO on päätenyt odotettuun johtopäätökseen katsoessaan, ettei direktiivin säännöksiä voi soveltaa kansallisen lainsäännön ohi, kun kansallinen lainsäätö on verovelvollisen kannalta direktiiviä edullisempi. Tilanne olisi toinen, jos direktiivi olisi verovelvollisen kannalta kansallista säännöstä edullisempi ja verovelvollinen vetoaisi direktiivin soveltamiseen.

Lisätietoja:

Juha Laitinen, puh. (09) 2280 1409, juha.laitinen@fi.pwc.com

Tero Leskinen, puh. (09) 2280 1807, tero.leskinen@fi.pwc.com